

Лаврук О.В.

*кандидат економічних наук, докторант,
Міжрегіональна Академія управління персоналом*

АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ У ТВАРИННИЦТВІ

Процес прискореного розвитку України та структурних зрушень в системі господарювання основних сфер і галузей виробничої діяльності супроводжується характерними трансформаційними змінами в соціальному і економічному розвитку її регіонів. Украй важливим аспектом є те, що до цих пір існує ряд невирішених проблем регіонального розвитку, серед яких:

- спостерігається високий рівень розбіжностей і відмінностей у доходах місцевих бюджетів та результативних показниках розвитку регіонів;
- збільшення кількості та занепад безперспективних регіонів;
- поступово деградують сільські поселення та посилюється розрив у взаємозв'язках між міськими та сільськими територіями;
- прискорення зростання кількості дотаційних сільських і селищних територіальних громад;
- не сформованість внутрішніх регіональних ринків по забезпеченню реалізації тваринницької продукції;
- посилення активізації міждержавної і міжрегіональної міграції;
- зниження інтенсивності інтеграційних і інвестиційних процесів у підвищенні рівня ефективного розвитку тваринництва.

Встановлено, що сучасний стан регіонального розвитку є таким, що не відповідає демократичним принципам організації влади і стримує соціально-економічний розвиток тваринництва у територіальних громадах. Водночас у європейських країнах інший підхід до цього питання, оскільки такого роду практика «...ґрунтується на ідеї про те, що керовані особи (установи) об'єднані спільними інтересами, та що управління місцевими справами стане більш ефективним, якщо рішення прийматимуться на місцевому рівні керованими особами або їх обраними представниками» [3, с. 25-29].

На розв'язання проблем такого змісту, як і багато інших, не вплинули положення Закону України «Про засади державної регіональної політики» та такі стратегічні документи, як «Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2020 року» та «Стратегія сталого розвитку «Україна–2020». Натомість скоординований розвиток регіонів може бути забезпечений за рахунок виваженої і професійно сформованої, відповідно до сучасних вимог державотворення, державної регіональної політики.

Зауважимо, що дослідження державної регіональної політики не повинно бути зосереджене тільки на повсякденному політичному житті країни та його змісті [1, с. 4], але й більш глибоко відображати державні рішення, що стосуються закріплення державними органами стратегічних орієнтирів розвитку тих сфер виробничої діяльності, які забезпечують населення країни високопоживною і калорійною продукцією.

Не варто применшувати важливість відновлення зацікавленості суб'єктів господарювання та органів державної виконавчої влади регіонів до розвитку раніше високоприбуткових галузей тваринництва. Основними ключовими компонентами, які виступають стимулами подальшого функціонування цієї галузі є: інтенсивний розвиток територій регіонів, диверсифікація сільської економіки, створення нових робочих місць, підвищення рівня життєдіяльності та покращення здоров'я населення.

Водночас формування і реалізація державної регіональної політики у даний час характеризується відсутністю комплексних заходів, спрямованих на відродження та забезпечення стійкого розвитку основних галузей тваринництва в усіх регіонах країни. У результаті за 2000-2017рр. кількість великої рогатої худоби зменшилася у зоні Полісся на 61%, Лісостепу – на 59,5%, Степу – на 64,7%, свиней – відповідно на 8,5%, 26,2 і 15,2%. У результаті в цих регіонах кількість умовного поголів'я тварин складає відповідно 30; 31 і 10 голів (при нормі 90-100 голів) у розрахунку на 100 га сільськогосподарських угідь [2, с. 136-137].

Нажаль такі відмінності у регіональному розвитку тваринництва не можуть сприяти підвищенню рівня значимості регіонів у внутрішніх і міжнародних економічних та політичних процесах. Означене є поштовхом для наукового обґрунтування і удосконалення механізму формування та реалізації державної регіональної політики, яка забезпечує виконання визначених функцій держави функціонуючими органами державної влади. Окрім цього важливим є застосування до управління територіальним розвитком нових підходів і інструментів, що спроможні забезпечити оптимальне розмежування повноважень між різними територіальними рівнями влади.

При формуванні науково обґрунтованої державної регіональної політики важливо дослідити наявність множинних зв'язків між виконавчими органами влади, окремими індивідами, їхніми групами і організаціями, які мають безпосереднє відношення до нагромадження і розв'язування виробничих проблем у галузі тваринництва. Наразі державна регіональна політика матиме цілеспрямований характер, оскільки буде поширюватися не на весь регіон, а регулюватиме лише сферу виробничої діяльності, що притаманна розміщенню на певних територіях галузей тваринництва. Водночас державна влада може управляти цими процесами, використовуючи правові, адміністративні, економічні і політичні інструменти та захищати соціальні інтереси громадян.

Суттєвої уваги у теоретичній площині потребує комплексне поєднання різних підходів до реалізації державної регіональної політики у галузі тваринництва, у числі яких варто виділити:

- структурно-інституціональний, де політика розглядається через систему повноважень, що здійснюються органами державної влади, місцевого самоврядування і громадськими організаціями;

- функціонально управлінський, пов'язаний з більш сучасною концепцією оптимальної адміністративної структури, розподілу обов'язків, механізмів прийняття рішень, взаємодії та координації різних урядових структур.

Сформована державна регіональна політика повинна бути цілеспрямованою, кваліфікованою та включати систему комплексних і узгоджених процедур, інструментів і механізмів її впровадження фахівцями державних органів виконавчої влади та місцевого самоврядування. Важливе значення має посилення соціально-політичних знань при підготовці професійних політиків, урядовців, працівників державного апарату різних ланок державного управління, оскільки від їхнього багажу знань і культури залежить розробка комплексу заходів, інструментів по упорядкованості соціально-політичних процесів і ефективного регулювання впливу органів державного управління на функціонування й реалізацію державної регіональної політики. Наразі, існує потреба у розробці цілеспрямованої і ефективної державної регіональної політики, яка спроможна створити сприятливі умови для забезпечення соціальної і економічної єдності держави, її регіонів і державних інституцій у розв'язанні проблеми відродження і особливостей розвитку тваринництва.

Доцільно зазначити, що в основному уряд забезпечує:

- розроблення і виконання загальнодержавних програм розвитку тваринництва та інших галузей у регіонах;
- затверджує план виконання Державної стратегії розвитку країни та її регіонів;
- залучення в господарський обіг територій проблемних регіонів та стимулювання їхнього розвитку;
- координує процес відбору проектів і програм розвитку регіонів, які фінансуються із державного фонду регіонального розвитку;
- дієвість управлінських функцій органів виконавчої влади;
- затвердження методики і послідовність проведення контролю та оцінки результатів реалізації державної регіональної політики.

Процес координування діяльності органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування під час формування і реалізації державної регіональної політики, яка здійснюється шляхом узгодження цілей, пріоритетів, завдань і заходів центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування передбачає обов'язковість проведення достовірної оцінки результативності виконання визначених завдань по розвитку галузі тваринництва.

Вважаємо, що основними елементами дієвої державної регіональної політики у сфері стійкого розвитку галузі тваринництва повинні бути:

- розробка програми організації діяльності місцевої влади і місцевого самоврядування на різних рівнях адміністративно-територіального устрою;
- наявність законів та нормативно-правових актів, регулюючих діяльність і взаємодію органів державної виконавчої влади і органів місцевого самоврядування регіонів;
- нормативно-правова база по оптимальному забезпеченню генетичним потенціалом і різними видами ресурсів (фінансовими, матеріально-технічними, енергетичними), що формуються на територіях регіонів;
- своєчасність розв'язання складних проблем (фінансування цільових програм і виконання державних функцій) органами державної виконавчої влади;

- проведення моніторингу та оцінки результатів прийняття рішень з питань реалізації державної регіональної політики.

Вважаємо, що безперспективність державної регіональної політики матиме місце при зволіканні місцевими органами влади і органами місцевого самоврядування своєчасної розробки (цілей, завдань, напрямів) і впровадження стратегічних рішень, визначення основних принципів та пріоритетів у розвитку основних галузей тваринництва в регіонах країни.

Список використаних джерел:

1. Державна політика: аналіз та механізм її впровадження в Україні: Навчальний посібник / О. І. Валецький, В. А. Ребкало, М. М. Логунова та ін.; заг. ред. В. А. Ребкало, В. В. Тертички. К.: Вид-во УАДУ, 2000. 232 с.
2. Сільське господарство України 2016: статистичний збірник. К.: Державна служба статистики України, 2017. 246 с.
3. Jean-Marc Maillot. Institutions administratives. Paris: Hachette Livre, 2006. p. 25-29.

Лєтнєва О.С.

аспірант,

*Харківський регіональний інститут державного управління
Національної академії державного управління
при Президентіві України*

ВИДИ ТА СТАДІЇ ПРОВАДЖЕНЬ З ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ РЕЧОВИХ ПРАВ НА НЕРУХОМЕ МАЙНО

У сфері державної реєстрації прав на нерухоме майно не має чіткого розподілу видів та стадій проваджень, а тому такий розподіл є досить умовним і може бути проведений лише в результаті реєстраційного законодавства. Закон України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» виділяє лише стадії первинного провадження з державної реєстрації прав [1, ст. 18].

Первинне провадження. Стадії та етапи саме цього провадження знайшли відображення у вищенаведеному нормативно-правовому положенні відповідно до якого державна реєстрація прав та їх обтяжень проводиться у такому порядку:

Стадія 1. Прийняття документів, що подаються для державної реєстрації прав та їх обтяжень, реєстрація заяви та виготовлення електронних копій документів. Так, документи для проведення державної реєстрації прав на нерухоме майно можуть подаватися особою, якій належать речові права на нерухоме майно, особисто або через представника суб'єкту державної реєстрації прав або нотаріусу. Державний реєстратор, уповноважена особа за допомогою програмних засобів ведення Державного реєстру речових прав на нерухоме майно формує та реєструє заяву в базі даних заяв, на якій заявник (за умови